

**תמונת מצב: מיפוי הנתינה הפילנתרופית
בתחומי חוסן ובריאות הנפש בישראל
לאחר ה-7 באוקטובר
תוצאות השאלון**

מטרות המהלך

- למפות את תמונת המצב התקציבית הנוכחית בתחום החוסן ובריאות הנפש
- לשקף את ההעדפות שעולות בהסתכלות קולקטיבית על הזירה הפילנתרופית מאז 7 באוקטובר
- לאתר את פערי המימון בתחומי חוסן ובריאות הנפש על בסיס מיפוי צרכים
- לבחון את הרצון הקולקטיבי של הגורמים השונים בשדה הפילנתרופי לשיתוף פעולה (ספוילר – יש רצון רב)
- לייצר מפה פנימית עבור JFN של תחומי הנתינה בקרב חברי הרשת, לצורך חיבורים ושיתופי פעולה

רקע ומטרות המסמך

רקע

מסמך זה מציג ניתוח המתבסס על שאלון שמילאו **40 משיבים**:

תורמים פרטיים, קרנות ופדרציות הפועלות לקידום החוסן ובריאות הנפש בישראל מאז אירועי ה-7 באוקטובר.

ניתוח זה מציג **תמונת מצב עדכנית לנקודת זמן זו (דצמבר 2024) בעוד המרחב מתפתח** במהירות.

הניתוח נועד להציג תובנות על השאלות הבאות:

- מה היו מגמות הנתינה מאז אירועי ה-7 באוקטובר ומה התמות שעולות מהן?
- אילו אוכלוסיות נתמכות יותר ואילו פחות?
- היכן הקרנות מרכזות את תרומתן מאז ה-7 באוקטובר, ולאילו צרכים, אוכלוסיות והתערבויות לא מוקדשת מספיק תשומת לב?

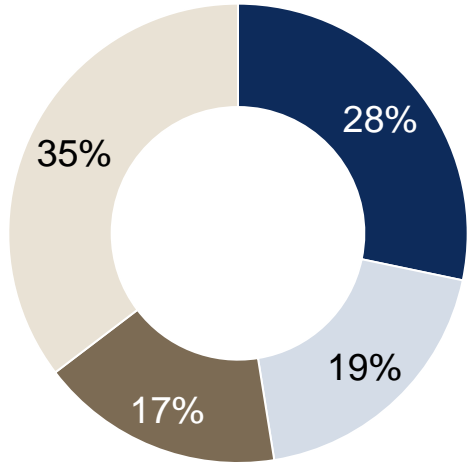
מסמך זה מכיל נתונים על התמונה הכללית בלבד ומבוסס על דיווח מצד המשיבים.

בלל המידע ששותף עמנו נותר חסוי.

מערך הנתונים שלנו כולל מידע מ-40 קרנות, ומצביע על מימון כולל של כ-700 מיליון ש"ח

■ חוסן
 ■ בריאות הנפש
 ■ שניהם
 ■ לא ידוע

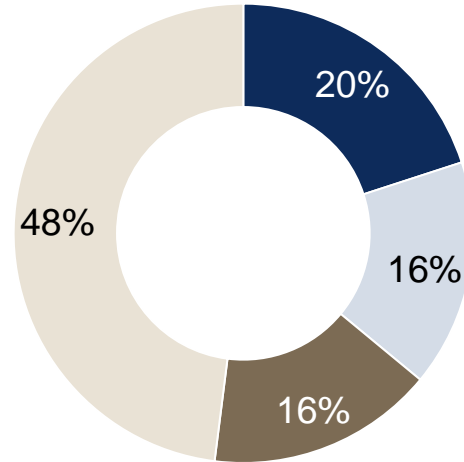
סך המימון שקיבלו 266 מוענקים

כ-500 מ' ₪

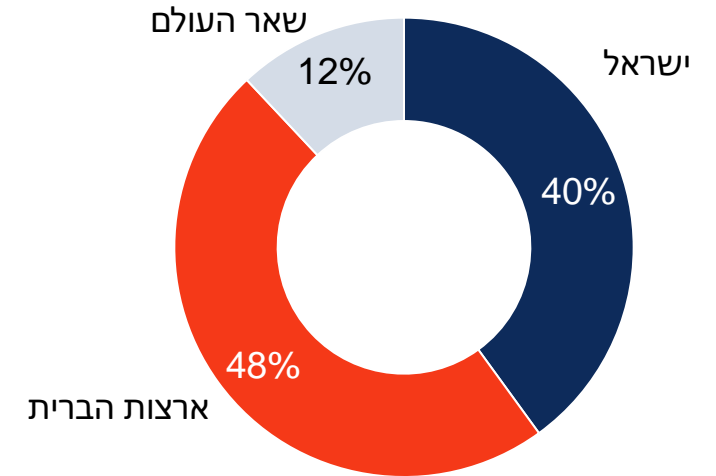
(ועוד כ-200 מ' ₪ שלא מופו למוענקים ספציפיים)

המוענקים במערך הנתונים

266

קרנות שמילאו את השאלון

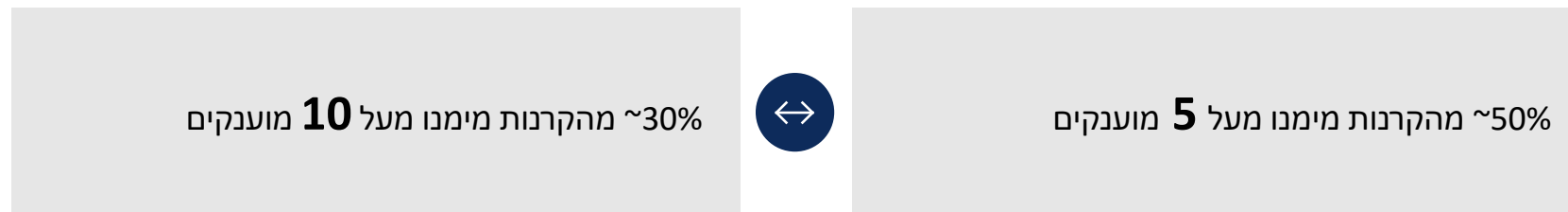

40¹

1. חמש-שש קרנות הוצאו מהניתוח בשל תשובות לא מספקות או חלקיות.
 2. בריאות הנפש: מימון המופנה לטיפול קליני בבריאות הנפש הכולל תמיכה בבתי חולים פסיכיאטריים, הכשרת מטפלים וטראומה, התערבויות חדשניות (למשל, חומרים פסיכדליים) וטכנולוגיות בתחום בריאות הנפש. חוסן: מימון לתוכניות לשיפור הרווחה הרגשית והחוסן הקהילתי, כולל קמפינים להעלאת מודעות, למידה חברתית ורגשית, תמיכה בצוותי בריאות הנפש שאינם קליניים, יוזמות ריפוי עצמי וסיוע למגיבים ראשונים

מאז ה-7 באוקטובר הפכה הזירה הפילנתרופית בישראל למרכזית ופעילה יותר מבעבר בתחום החוסן ובריאות הנפש

מספר הקרנות המעורבות בתחומי החוסן ובריאות הנפש

חוב הקרנות הגדילו באופן דרמטי את הנתינה שלהן

הקרנות היו פעילות במימון עם 8¹ מוענקים בממוצע

לאחר ה-7 באוקטובר, הפילנתרופיה הייתה הכוח המניע והממנת העיקרית מול הצרכים המיידיים הרבים וההשפעה שנדרשה בתחום החוסן ובריאות הנפש בתחילת המלחמה

...אחד הגורמים המרכזיים לכך היה לחץ לממן במהירות שדה מתהווה ולא בשל

תמות מרכזיות

קרנות גדולות ופדרציות קיבלו כמויות גדולות מאוד של מימון בשלב מוקדם, והיו תחת לחץ להוציא אותו במהירות כדי לחולל שינוי בשדה

עם פרוץ המלחמה, לא היה מספיק מידע על הארגונים הפועלים במרחב, אילו מהארגונים פעילים, ואילו זקוקים למימון (בעיה זו נותרה בעינה באופן חלקי – אין בהירות בשדה המתפתח)

בתחילה קרנות ופדרציות השתמשו במודל פילנתרופי המבוסס יותר על אמון, וכעת הן מחפשות מנגנון מימון מסודר יותר בשדה המתפתח (כן רוצים להבין מראש מה האימפקט הצפוי או יכולות ביצוע של הארגון)

על הציר שבין מימון מיידי לאסטרטגי, המימון עודנו ניתן ברובו לתמיכה מיידית...

תובנות מרכזיות שעלו מהתשובות לשאלון

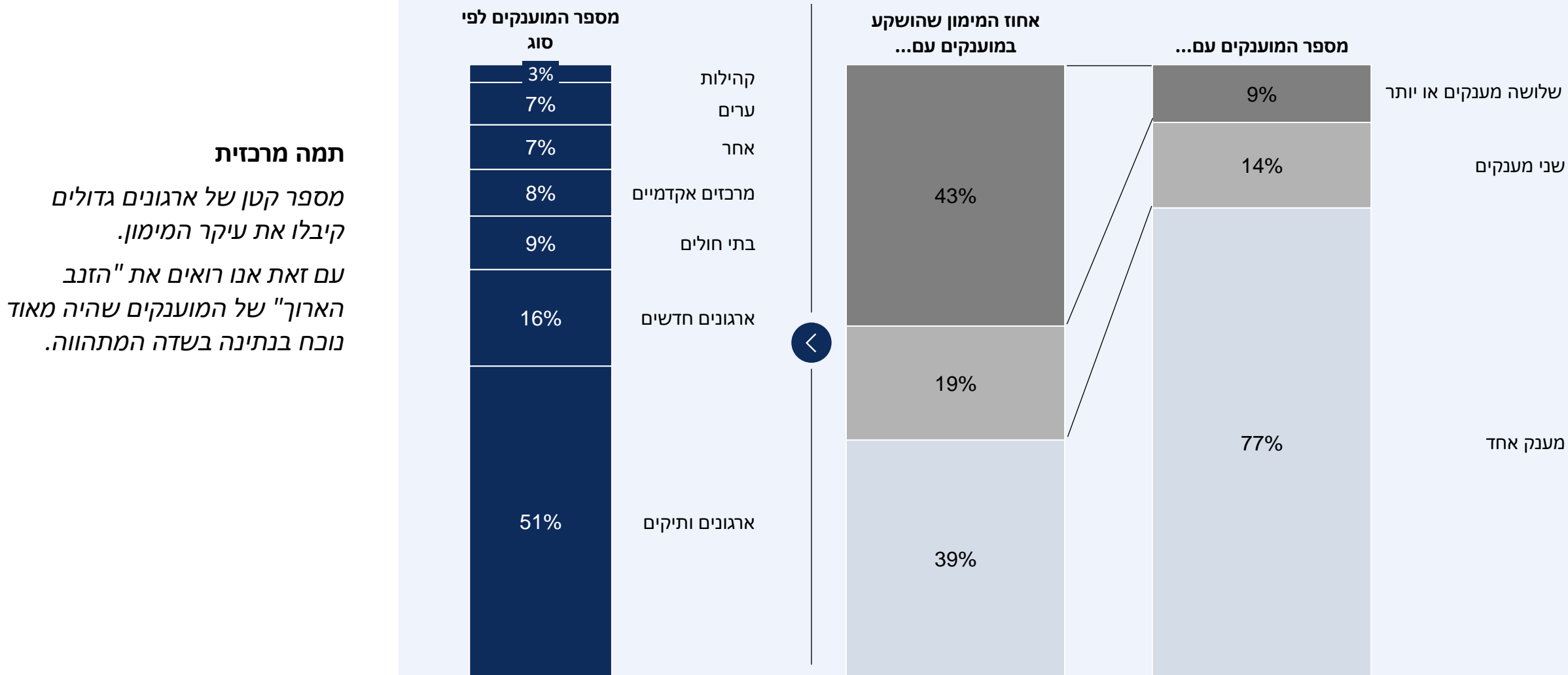
55% מהקרנות מימנו בעיקר סיוע מיידי

25% מהקרנות העידו כי מימנו בעיקר מענקים אסטרטגיים ארוכי טווח

65% מהמענקים ניתנו בשנת 2024

30% מהמימון הכולל הוצא על **65** ארגונים בשדה שלא היו קיימים לפני ה-7 באוקטובר

כתמונת מראה למצב המימון, רשימת המוענקים מגוונת ומכילה מספר גדול של מוענקים חדשים ומגוונים עם מענק אחד או שניים

מהנתונים עולים חמישה דפוסי מיקוד בנתינה הפילנתרופית

כיצד ניתחנו את הנתונים?

הצלבנו תשובות לשאלונים על המקומות שבהם קרנות, תורמים פרטיים ופדרציות ממקדים את המימון שלהם עם:

1. נתונים דמוגרפיים ממקורות ממשלתיים

2. מידע על הנטל ממחלות נפש בישראל לפני ה-7 באוקטובר

3. הניתוח שלנו מדצמבר 2023 על אוכלוסיות שהושפעו מאירועי ה-7 באוקטובר והשכיחות הצפויה של הפרעות נפשיות כתוצאה מהאירועים

זוהו חמישה דפוסי מיקוד

הקרנות תומכות במיוחד בניצולי נובה ובמפוני הצפון והדרום. זאת לצד מענקים גדולים המוקדשים לחיילים בשירות פעיל ובמילואים.

הנתינה מתמקדת בילדים, בני נוער וצעירים כאוכלוסיית יעד עיקריות, ומתמקדות פחות באוכלוסיית הקשישים/הגיל השלישי

המימון הגיע למספר משמעותי של קבוצות מיעוט, אבל קהילות העולים והלהטב"ק נותרו מאחור

כח אדם - הנתינה מתמקדת יותר בנשות ואנשי המקצועות הקליניים מאשר בנשות ואנשי מקצועות החינוך (הפורמלי והבלתי פורמלי)

הפילנתרופיה פונה להתערבויות רחבות היקף מתוך הבנה קולקטיבית שהערך המירבי של התרומה אינו נמצא בשעה הטיפולית

המגמות ודפוסי הנתינה במספרים

הקרנות תומכות במיוחד בניצולי נובה ובמפוני הצפון והדרום לצד מענקים גדולים המוקדשים לחיילים ומילואימניקים

תובנות	שכיחות תסמיני פוסט טראומה, לפי הניתוח מדצמבר 2023	שיעור הקרנות התומכות, 1%		גודל אוכלוסייה	
		גודל אוכלוסייה	שיעור הקרנות התומכות, 1%		
1. מיקוד שווה למפונים מצפון ומדרום על בסיס תשובות לשאלונים	בדומה לאוכלוסייה הכללית בממוצע	69,000	51%	משפחות מפונים מהצפון	מפונים
		75,000	51%	משפחות מפונים מהדרום	
2. בתוך קבוצת המעגל הראשון, התמקדות מוגברת בניצולי נובה: שלושה מקבלי מענקים קיבלו מענקים מרובים בסכום כולל של מיליוני ש"ח	פי 5-10 בממוצע מכלל האוכלוסייה	3,000	46%	ניצולי טבח הנובה והמסיבות הסמוכות	מעגל ראשון
		6,000	37%	חטופים, שבים ומשפחותיהם	
		6,000	37%	משפחות ששכלו את יקיריהן ב-7 באוקטובר ובמלחמה	
		630,000	37%	חיילים (סדיר ומילואים) ומשפחותיהם	
		4,000	31%	מגיבים ראשונים	
		15,000	23%	ניצולי טבח ה-7 באוקטובר (שאינם ממסיבת הנובה או המסיבות הסמוכות)	

הקרנות מתמקדות בילדים, בני נוער וצעירים, ומתמקדות פחות באוכלוסיית הקשישים/הגיל השלישי

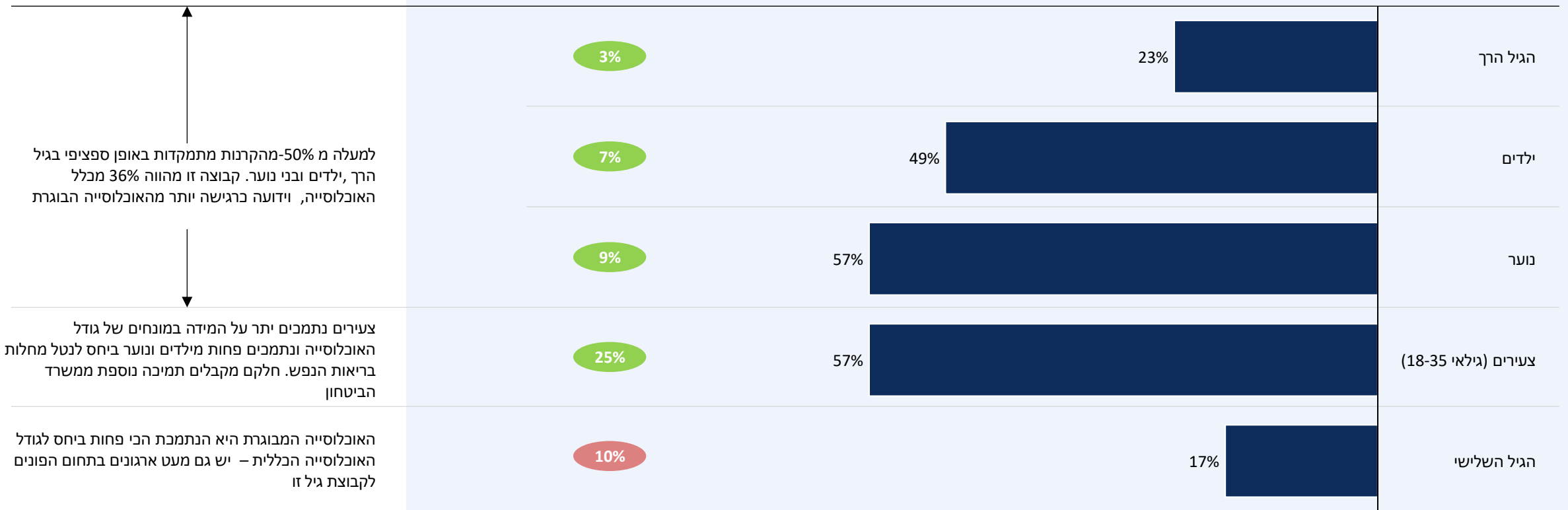
תמיכת יתר ● תת-תמיכה ●

חלק יחסי בנטל בריאות הנפש בישראל (2019)²

תובנות

שיעור הקרנות התומכות, 1%

קבוצת גיל

1. קרנות המתמקדות בקבוצה דמוגרפית ספציפית כאחוז מסך הקרנות התומכות

2. מחושב כשיעור נטל החרדה והדיכאון. הנתונים ספציפיים לישראל אך אינם קשורים לאירועי ה-7 באוקטובר. מקור: IHME: נטל המחלה העולמי 2019

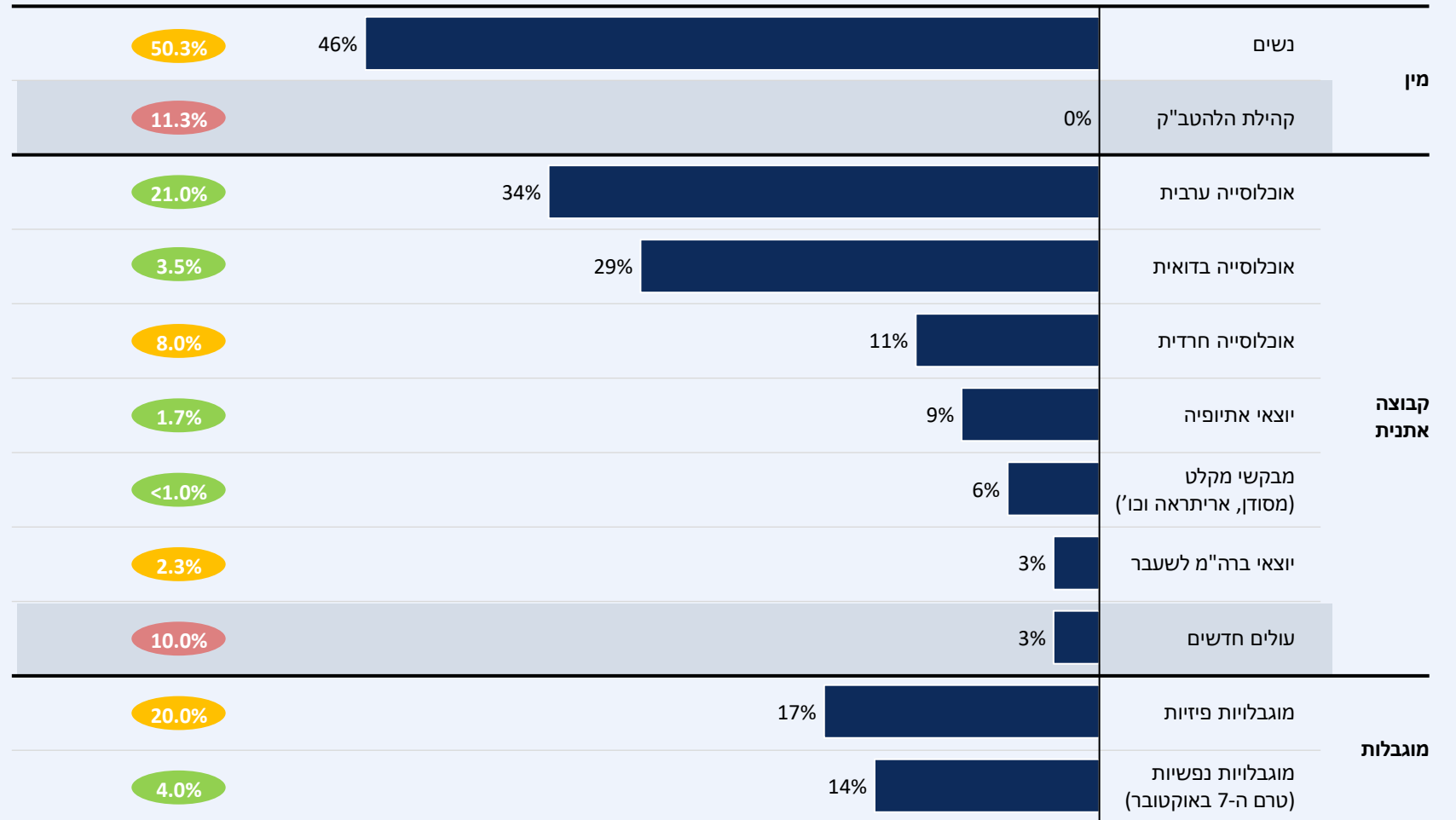
המימון הגיע למספר רב של קבוצות מיעוט, אבל קהילות העולים והלהטב"ק נותרו מאחור

תת-תמיכה (Red circle) תמיכה פרופורציונלית (Yellow circle) תמיכה יתר (Green circle)

חלקה של האוכלוסייה מתוך האוכלוסייה הכללית, %

שיעור הקרנות התומכות, %¹

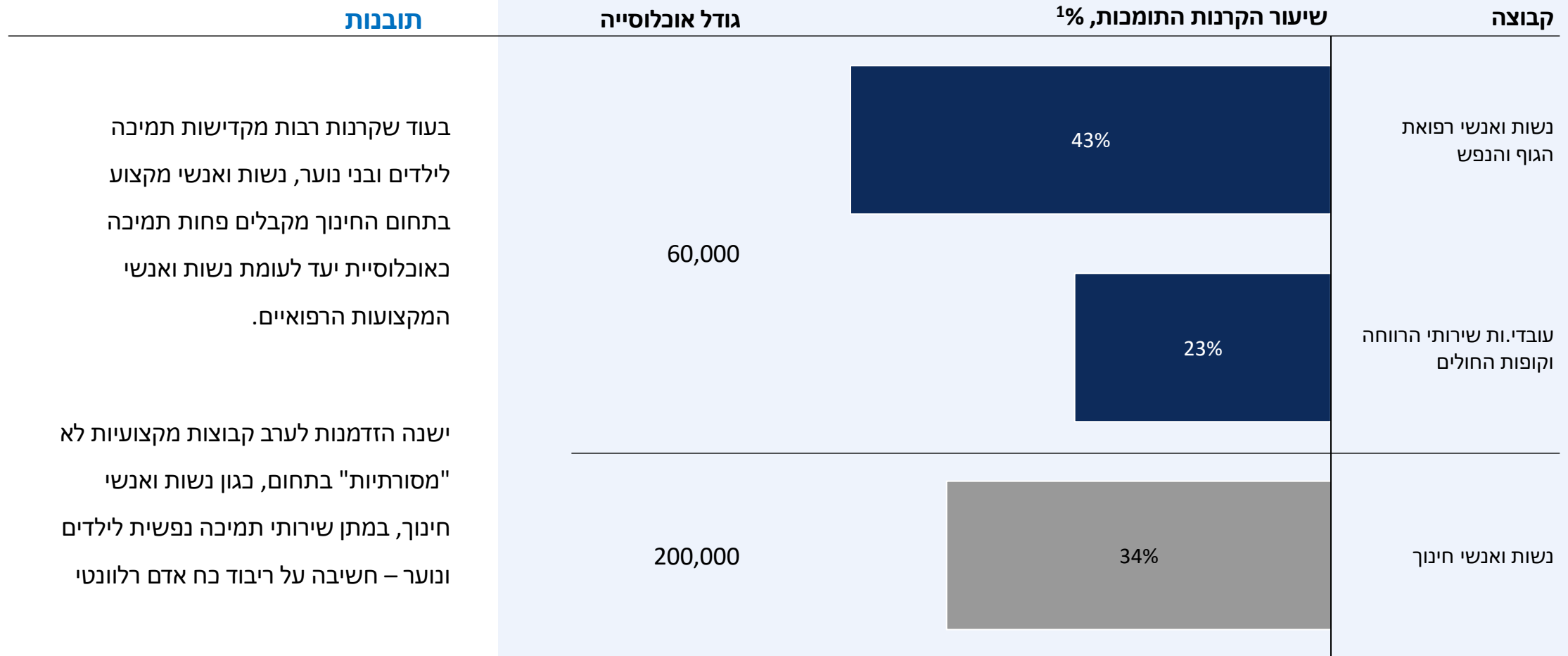
קבוצה דמוגרפית

תובנה מרכזית

לאחר ה-7 באוקטובר מימון רב נותב במהירות לתחומי החוסן ובריאות הנפש, וכתוצאה מכך פחתה תמיכה פילנתרופית שניתנה באופן קבוע לקבוצות או ארגונים שאינם נתפסו כחיוניים בחירום.

הקרנות מתמקדות יותר בנשות ואנשי מקצועות הרפואה מאשר בנשות ואנשי מקצועות החינוך

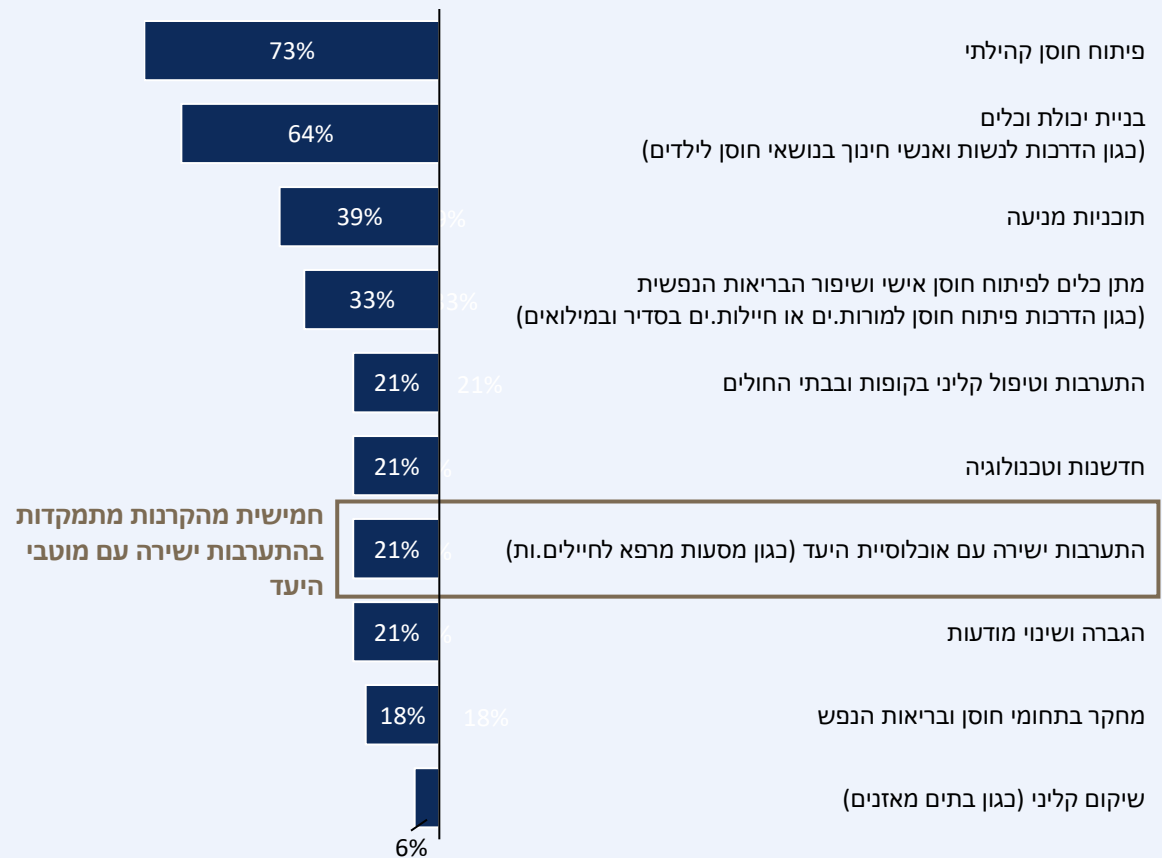
ישנה הזדמנות לערב קבוצות מקצועיות לא "מסורתיות" בתחום, כגון נשות ואנשי חינוך, במתן שירותי תמיכה נפשית לילדים ונוער – חשיבה על ריבוד כח אדם רלוונטי

קרנות מעדיפות תמיכה בהתערבות לא ישירה, אך בשיטות טיפול מוכחות [קליניות]

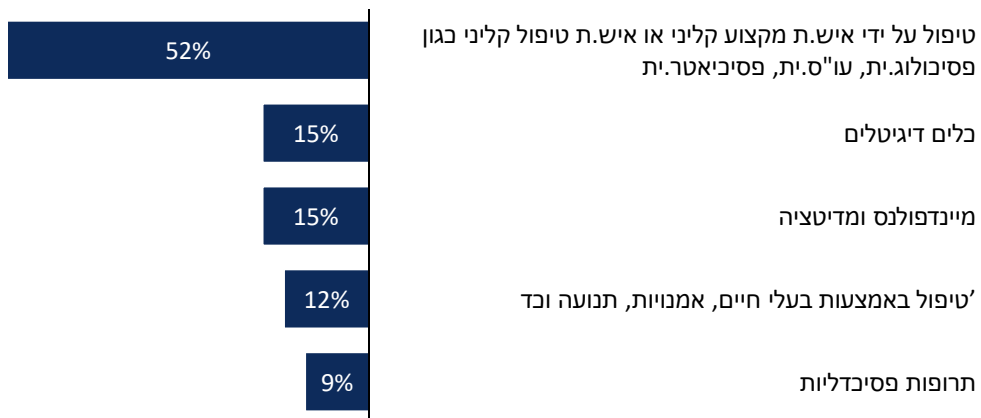
התערבות לא ישירה = לא מימון של שעות טיפול

שיעור הקרנות התומכות, 1%

מיקוד הקרנות בדגש על אסטרטגיית התערבות

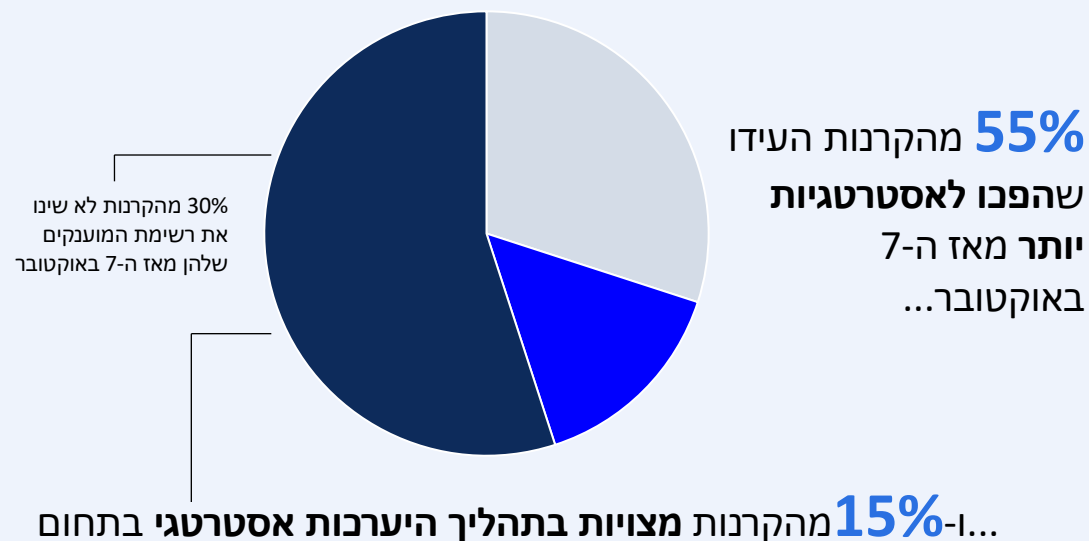
מיקוד הקרנות בדגש על שיטת הטיפול

תמה מרכזית

הקרנות פונות להתערבויות רחבות היקף מתוך הנחה שהערך העיקרי של התרומה שלהן מצוי מעבר לחדר הטיפולים.

הקרנות מעוניינות לייצר השפעה אסטרטגית יותר על השדה...

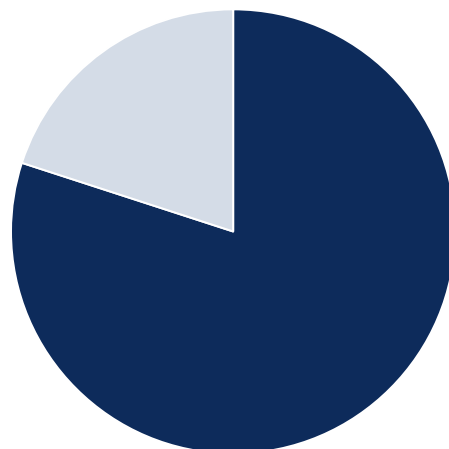
המשיבים העידו גם על צורך בניתוח והבנת השדה החברתי הצומח, מיפוי ארגונים לפי תחומים ואוכלוסיות יעד.

...ומעוניינות לשתף פעולה למען המטרה הזו

יותר מ-80% מהקרנות הביעו רצון לשתף פעולה עם קרנות אחרות בתחום החוסן ובריאות הנפש...

[שיתוף בידע וניסיון נצבר, מהלכים משותפים של נתינה]

...וכשליש מהקרנות מעידות שהיעדר קשרים ושיתופי פעולה עם קרנות אחרות מהווה צוואר בקבוק להגברת האימפקט.

שאלות למחשבה ולדיון

1 מבין התחומים שהתמקדתם. בהם עד היום, היכן לדעתכם. השפעתם. הכי הרבה?
ובאילו אזורים ההשפעה של המימון שלכם. פחותה מהמצופה?

2 בהתחשב במצב המשתנה במהירות בארץ, היכן מתעוררים הצרכים הקריטיים ביותר כעת? מהם הארגונים שיכולים להפוך למרכזיים בתחומי החוסן ובריאות הנפש?

3 כיצד אנו כקהילה בעלת כח פילנתרופי רחב היקף צריכים לפעול בתוך הזירה הפילנתרופית בינינו ואל מול שותפים אחרים בתחום?